

ROMÂNIA
SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII
ACADEMIA NAȚIONALĂ DE INFORMAȚII
„MIHAI VITEAZUL”

POLITICA
ANTIPLAGIAT
A ACADEMIEI NAȚIONALE DE INFORMAȚII
„MIHAI VITEAZUL”

- București, 2015 -

CUPRINS

- Introducere**
- Scopul politicii**
- Valorile promovate**
- Principiile politicii**
- Obiectul politicii**
- Obiectivele politicii**
- Metodologia antiplagiat**
- Cadrul conceptual**
- Obiectivele metodologiei**
- Tipologie plagiat**
- Algoritmul metodologiei**
- Sistemul antiplagiat al ANIMV**
 - 1. Componentele sistemului
 - 2. Relațiile între componentele sistemului
- Măsurile de implementare a politicii**

INTRODUCERE

Având în vedere complexitatea și diversitatea programelor de formare existente, dar și numărul din ce în ce mai ridicat al cursanților care urmează o formă de pregătire în cadrul Academiei Naționale de Informații *Mihai Viteazul* (ANIMV), unul dintre obiectivele Academiei îl reprezintă **păstrarea unui nivel înalt al calității produselor științifice**, în acord cu viziunea și principiile comunității noastre academice, parte a unei universități de elită cu prestigiu științific ridicat, prestigiu câștigat și prin calitatea lucrărilor elaborate pe toate palierele de învățământ și cercetare.

Îndeosebi în sfera instituțiilor ce formează profesioniști în domeniul securității naționale, **această cerință reprezintă un deziderat și o condiție obligatorie** pentru conturarea sau confirmarea unui profil moral și intelectual ireproșabil, specific caracterelor care împărtășesc traiectorii sociale și cariere profesionale de excepție.

Cinstea, corectitudinea, onestitatea reprezintă valorile și principiile unor trăsături fundamentale pentru absolvenții Academiei, oricare ar fi forma de pregătire urmată de aceștia, precum și pentru comunitatea noastră de cercetare științifică. De asemenea, **consecvența, creativitatea și munca asiduă** creează premisele elaborării unor produse intelectuale de certă valoare științifică, produse care pot gira calitatea cercetătorului și pot contura disponibilitățile cognitive ale acestuia, în acțiuni prezente și viitoare.

Academia Națională de Informații *Mihai Viteazul* manifestă intoleranță totală și sancționează drastic orice formă de plagiat, de însușire a ideilor, metodelor, rezultatelor sau textelor altcuiva, fără a se face trimitere la sursele originale.

Prezenta politică antiplagiat (Politica) evidențiază interesul conducerii Academiei pentru prevenirea oricăror forme de fraudare intelectuală și creează cadrul instituțional necesar pentru sancționarea acestui tip de fraudă.

SCOPUL POLITICII

Prevenirea și eliminarea potențialelor conduite de corupție intelectuală în mediul academic constituie o componentă de bază a eticii universitare și o obligație morală a fiecărui membru al comunității universitare.

Scopul politicii antiplagiat în Academia Națională de Informații *Mihai Viteazul* îl reprezintă **protejarea prestigiului academic al universității și implementarea unei culturi a onestității și acurateței creației științifice**.

VALORILE PROMOVATE

Sistemul de valori promovat prin Politică este unul universal acceptat în mediul academic și include:

1. Promovarea personalității și consolidarea statusului individual;
2. Promovarea culturii organizaționale și consolidarea statusului grupului social;
3. Asumarea răspunderii individuale și instituționale.

Responsabilitatea, onestitatea, integritatea, cinstea și corectitudinea sunt valori promovate cu fermitate de Academie, pentru că ele sunt esențiale pentru prestigiul instituției, pentru reputația membrilor ei și pentru desfășurarea unei vieți academice normale. Academia Națională de Informații *Mihai Viteazul* face din respectarea lor un element central al activității și al politicii sale de dezvoltare instituțională.

Fiecare membru al comunității universitare are o **răspundere morală personală** pentru respectarea drepturilor de proprietate intelectuală. De asemenea, are obligația de a se informa cu privire la criteriile de corectitudine și de a se asigura că nu produce personal încălcări ale acestor norme. Ignoranța nu constituie o scuză pentru lezarea drepturilor de proprietate.

Încălcarea proprietății intelectuale nu este o simplă problemă personală, ci o chestiune de moralitate publică și de performanță instituțională. Membrii comunității academice au datoria de a nu ignora sau ascunde nerespectarea proprietății intelectuale pentru că este afectată moralitatea vieții academice și prestigiul instituției.

PRINCIPIILE POLITICII

Principiile promovate în Politică **sunt circumscrise sistemului de valori**, pe baza lor fiind posibilă stabilirea unor modele de comportament, de coeziune și de valorizare a potențialului științific al comunității universitare.

P1. **Principiul asigurării dreptului de proprietate intelectuală**, atât la nivelul fiecărui individ, cât și la nivelul universității.

P2. **Principiul răspunderii individuale** a autorilor de studii, articole, monografii, tratate, ghiduri, lucrări cu conținut didactic și științific etc., pentru originalitatea conținuturilor, în condițiile legii.

P3. **Principiul răspunderii în solidar** a autorilor și îndrumătorilor lucrărilor de licență, disertație sau teze de doctorat pentru orice modalități sau tipuri de plagiat.

P4. **Principiul reparării prejudiciului creat**, corelat cu răspunderea publică pentru prejudiciile aduse prin exploatarea ilegală și imorală a dreptului de proprietate intelectuală.

OBIECTUL POLITICII

În **procesul educațional**, politica antiplagiat a Academiei Naționale de Informații *Mihai Viteazul* privește toate lucrările care concură direct sau indirect la obținerea unui act de certificare a competențelor emis de Academie. În această categorie intră tezele de doctorat, referatele din programul doctoral, lucrările de disertație, lucrările de licență și alte asemenea, adică orice lucrare de autor care este rezultatul unor obligații și purtătoare a unor drepturi subiective ce decurg din calitatea de student, cursant ori absolvent.

În **cercetarea științifică**, politica se aplică tuturor produselor științifice realizate sub egida Academiei, livrabilelor realizate în cadrul proiectelor de cercetare angajate de universitate, lucrărilor de participare la toate conferințele, sesiunile științifice etc.

În **activitatea editorială**, politica se referă la toate publicațiile apărute sub egida Academiei (volume, manuale, cursuri, periodice etc.) și la toate contribuțiile în cadrul publicațiilor, indiferent de genul publicistic (articol științific, eseu, editorial etc.), indiferent dacă autorul este sau nu cadru al instituției.

OBIECTIVELE POLITICII

- O1. **Prevenirea fraudei intelectuale**, indiferent de forma acesteia.
- O2. **Protejarea imaginii** comunității academice.
- O3. **Menținerea motivației** în rândul comunității academice.

METODOLOGIA ANTIPLAGIAT

Procedura antiplagiat trebuie privită ca un ansamblu de principii și norme, liber consimțite de comunitatea academică, **care să nu permită în niciun fel abateri de la reglementările legale, deontologice și profesionale** și să impună un comportament de înaltă ținută morală care să contribuie eficient la menținerea și ridicarea standardelor de performanță și excelență ale Academiei Naționale de Informații *Mihai Viteazul*.

CADRUL CONCEPTUAL

Legea 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltare tehnologică și inovare definește plagiatul ca fiind „însușirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor sau textelor unei persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute, prezentându-le drept creație personală” (art.4/lit.d).

Prin O.G. nr. 28/2011, definiția a fost modificată, plagiat însemnând “expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusive în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale” (art.4/lit.d).

Pentru a dovedi existența plagiatului, trebuie identificate trei elemente (Florescu, 2012):

1. **“Elementul material**, preluarea unui text și lipsa mențiunii citării textului preluat”;
2. **„Elementul intențional**, intenția vădită de a prezenta textul preluat și necitat ca fiind creație sau contribuție personală”;
3. **„Lucrarea pretinsă a fi plagiată să fie originală”**.

OBIECTIVELE METODOLOGIEI

Ob1. Procedura antiplagiat conține principii generale și norme de conduită care se aplică tuturor membrilor comunității universitare, fiind elaborată în conformitate cu legislația în vigoare.

Ob2. Procedura antiplagiat contribuie la crearea unui climat bazat pe competiție, încredere, onestitate și responsabilizare, precum și la creșterea prestigiului Academiei.

Ob3. Procedura antiplagiat stabilește sancțiunile la care se expun membrii comunității universitare în condițiile încălcării integrității academice.

Ob4. Procedura antiplagiat evidențiază angajamentul conducerii Academiei față de valorile și normele de etică universitară, prin dezvoltarea unei culturi organizaționale bazate pe respect, integritate și corectitudine intelectuală.

TIPOLOGIE PLAGIAT

Plagiatul poate lua multe forme, unele dintre ele fiind aproape insesizabile.

Politica ia în considerare, în mod simultan și combinat, două tipologii, de plagiat, prima ce ține cont de ponderea în ansamblul lucrării a pasajelor care ridică suspiciuni, iar cea de a doua de modalitățile de comiterea a plagiatului, după cum urmează:

După *ponderea* în ansamblul textului lucrării:

1. *Plagiatul minor (de tip A)* – este acela în care coeficientul de similitudine are valori cuprinse între 1%-3%;
2. *Plagiatul mediu (de tip B)* - este acela în care coeficientul de similitudine are valori cuprinse între 3%-5%;
3. *Plagiatul major (de tip C)* - este acela în care coeficientul de similitudine are valori mai mari de 5%.

După *modalitatea* de săvârșire (Coravu, 2012):

1. „*Plagiatul comis prin falsa parafrizare* – autorul modifică unele cuvinte, înlocuindu-le cu sinonime, dar, în rest, o copiază integral”;
2. „*Plagiatul comis prin nerespectarea obligației de a cita* – autorul folosește ideile sau formulările altcuiva fără a preciza cui aparțin”;
3. „*Plagiatul comis prin respectarea parțială a obligației de a cita* – autorul citează sursele consultate, dar nu pentru toate ideile pe care le preia; pe unele doar le parafrazează, fără a mai menționa cui aparțin”;
4. „*Plagiatul comis prin citarea inexactă* – autorul furnizează informații incorecte sau incomplete cu privire la sursa consultată (de exemplu, nu include referința imediat după ideea pe care a preluat-o)”;
5. „*Plagiatul comis prin neutilizarea ghilimelelor* – autorul citează corect o sursă, dar nu pune între ghilimelele textul care a fost copiat integral, lăsând impresia că modul de prezentare a ideilor îi aparține”;

6. „*Plagiatul comis prin neîndeplinirea condiției de originalitate* – autorul copiază toate ideile și paragrafele din lucrare și, deși le citează corect, nu are nici o contribuție originală”;
7. „*Autoplagiatul* – publicarea aceluiași material, parțial sau integral, în publicații diferite”;
8. „*Plagiatul integral* – preluarea totală a unui material realizat de alt autor”.

ALGORITMUL METODOLOGIEI

Faptele semnificative referitoare la încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală sunt foarte variate iar **evaluarea și sancționarea lor vor fi adaptate la, și proporționale cu, gravitatea pe care o au din punct de vedere moral și instituțional.**

În genere, în cazul abaterilor comise din lipsă de experiență sau din simplă neglijență, se va urmări prioritar corectarea conduitei și educarea în spiritul respectului proprietății intelectuale. În situații mai grave (de exemplu, de recidivă sau indolență) se va merge până la sancțiuni maxime. Însă, în toate cazurile, se vor sancționa faptele de la prima abatere, conform principiului toleranței zero.

Erorile accidentale și nesemnificative trebuie tratate adecvat și ele nu pot fi puse pe același plan cu practicile sistematice de însușire frauduloasă a rezultatelor altor autori. **Existența/inexistența intenției culpabile și a caracterului deliberat este esențială.** În toate evaluările și deciziile privind lezarea proprietății intelectuale se va ține seama de această diferență.

De asemenea, se va ține seama și de scopul și rezultatele faptelor comise, a căror gravitate crește odată cu importanța consecințelor lor. De exemplu, obținerea unei poziții academice, a unor titluri sau unor distincții cu ajutorul plagiatului se va sancționa mai drastic decât redactarea unui articol într-o revistă.

În Academia Națională de Informații *Mihai Viteazul* tipurile de plagiat luate în considerare și modalitățile de sancționare sunt cele prezentate în tabelul următor:

Tipul plagiatului	Formă de manifestare	Sanctiuni		
		Student/ cursant	Cadru didactic/ cercetător militar	Cadru didactic/ cercetător civil
Minor (de tip A)	Prima încălcare	Atenționare	Atenționare	Atenționare
	Repetarea încălcării	Scăderea notei	Avertisment	Avertisment
	Obținerea titlurilor academice	-	Avertisment	Avertisment
Mediu (de tip B)	Prima încălcare	Refacerea lucrării	Avertisment	Avertisment
	Repetarea încălcării	Restanță	Mustrare scrisă	Diminuarea salariului de bază
	Obținerea titlurilor academice	-	Amânarea înaintării în grad	Diminuarea salariului de bază
Major (de tip C)	Prima încălcare	Restanță	Amânarea înaintării în grad	Diminuarea salariului de bază
	Repetarea încălcării	Exmatriculare	Retrogradarea în funcție	Suspendarea unor drepturi
	Obținerea titlurilor academice	Retragerea titlului academic	Retragerea titlului academic	Retragerea titlului academic

Verificarea antiplagiat se realizează prin utilizarea softului specializat de către cadrele didactice în cazul lucrărilor curente (referate, teme de seminar etc.) și de către secretariatele specializate, în cazul tuturor lucrărilor de finalizare a programelor de studii (licență, master, postuniversitar, doctorat). În cel de-al doilea caz, secretariatele vor remite electronic fiecărui conducător științific Raportul antiplagiat, ce va conține coeficienții de similitudine necesari evaluării:

1. **Coeficientul de similitudine 1** – procentul din text cu toate frazele similare descoperite de sistem în alte documente;
2. **Coeficientul de similitudine 2** – procentul din text cu fragmente similare care depășesc 25 de cuvinte;

Conducătorul științific trebuie să examineze coeficienții de similitudine ținând cont de următoarele praguri de alertă:

1. **Coeficientul de similitudine 1 să nu depășească 25%;**
2. **Coeficientul de similitudine 2 să nu depășească 5%.**

De asemenea, conducătorul științific trebuie să verifice, în special, următoarele aspecte:

- Dacă lucrarea conține porțiuni mari de text (cel puțin 50 de cuvinte) identificate de softul antiplagiat ca fiind asemănătoare.
- Dacă apare un număr prea mare de potențiale împrumuturi dintr-o singură sursă.
- Dacă există o coincidență între tematica lucrării analizate și potențialele surse de împrumuturi.
- Dacă lucrarea conține caracteristici de redactare care indică prezența unor împrumuturi „mecanice”.

În cazul în care, în urma examinării Raportului antiplagiat, lucrarea nu trezește suspiciuni, conducătorul științific va da avizul ca lucrarea să fie admisă în vederea susținerii sale. În cazul în care, din examinarea Raportului antiplagiat, reiese că împrumuturile care au fost depistate în lucrare poartă semne de plagiat, conducătorul științific nu va admite lucrarea în vederea susținerii sale și, în cadrul Referatului de evaluare a lucrării, la indicatorul *Originalitatea lucrării*, va menționa motivele deciziei sale, precizând modalitățile de săvârșire a plagiatului, conform tipologiei din Politică, concluzionând cu următoarea rezoluție: *Nu admit lucrarea în vederea susținerii și o înaintez către Consiliul Facultății (în cazul lucrărilor de licență și master)/Consiliul Științific (în cazul lucrărilor de doctorat) în scopul analizei, conform procedurilor interne ale Academiei.*

SISTEMUL ANTIPLAGIAT AL ANIMV

1. Componentele sistemului

Academia Națională de Informații *Mihai Viteazul*, prin componentele sale, asigură prevenirea apariției formelor de fraudare intelectuală, indiferent de forma de pregătire sau tipul de cercetare realizată de membrii comunității universitare.

Fiecare structură are atribuții și responsabilități clare, care-i permit să monitorizeze calitatea produselor științifice elaborate sub egida Academiei și să identifice măsura în care este încălcată deontologia profesională și corectitudinea intelectuală.

C1. Rectorul Academiei

- Dispune punerea în aplicare a politicii antiplagiat a Academiei.
- Stabilește responsabilitățile pe această linie.
- Aprobă sancțiunile pentru plagiatul major (de tip C).
- Anulează actele de studii în cazul plagiatului major (de tip C).

C2. Senatul Academiei

- Aprobă politica antiplagiat a Academiei.
- Aprobă sancțiunile pentru plagiatul mediu (de tip B) de la toate formele de pregătire.
- Avizează sancțiunile pentru plagiatul major (de tip C) și le înaintează către Rector.

C3. Comisia de Etică

- Verifică politica antiplagiat și responsabilitățile pe această linie.
- Pentru toate categoriile de cursanți, analizează cazurile de plagiat mediu (de tip B) și major (de tip C), propune sancțiuni pe această linie și le înaintează către Senat.

C4. Consiliul Științific al Academiei

- Analizează cazurile de plagiat mediu (de tip B) și major (de tip C) și le înaintează către Comisia de Etică.
- Aprobă sancțiuni pentru plagiatul minor (de tip A) în cazul lucrărilor realizate de cercetătorii din cadrul structurilor specializate sau de autori din exteriorul Academiei.
- Evaluează lucrările deja publicate, la solicitarea conducerii Academiei.
- Secretarul Consiliului Științific verifică originalitatea tuturor lucrărilor supuse evaluării.

C5. Consiliul Facultății

- Analizează cazurile de plagiat mediu (de tip B) și major (de tip C) și le înaintează către Consiliul Științific.
- Aprobă sancțiuni pentru plagiatul minor (de tip A) în cazul lucrărilor realizate de cursanții studiilor universitare de licență.

C6. Facultățile Academiei

- Îndrumătorii științifici verifică originalitatea lucrărilor curente întocmite de către cursanții studiilor universitare de licență și de master.
- Secretariatele Facultăților verifică originalitatea lucrărilor de finalizare a studiilor întocmite de către cursanții studiilor universitare de licență.
- Cadrele didactice înaintează către Consiliul Facultății analizarea cazurilor de plagiat mediu (de tip B) sau major (de tip C) în cazul lucrărilor de finalizare a studiilor.
- Cadrele didactice aprobă sancțiuni pentru plagiatul minor (de tip A) în cazul lucrărilor curente (referate, teme de seminar etc.).

C7. Școala Doctorală

- Conducătorii lucrărilor de doctorat verifică originalitatea lucrărilor elaborate de studenții doctoranzi pe parcursul programului doctoral.
- Secretarul Școlii Doctorale verifică tezele de doctorat elaborate de studenții doctoranzi și trimite Raportul antiplagiat către conducătorii de doctorat.
- Directorul Școlii Doctorale înaintează către Consiliul Științific analizarea cazurilor de plagiat mediu (de tip B) sau major (de tip C).

C8. Structurile de cercetare din cadrul Academiei

- Cercetătorii au obligația de a trimite, spre verificare antiplagiat, Consiliului Științific toate produsele științifice pe care le realizează (rapoarte de cercetare, articole, studii, volume de specialitate etc.).

C9. Biroul Secretariate al Academiei

- Compartimentul de studii universitare de master și studii postuniversitare verifică originalitatea lucrărilor de finalizare a studiilor universitare de master și, după caz, a celor postuniversitare.

2. Relațiile între componentele sistemului

Funcționarea sistemului antiplagiat are la bază **două fluxuri relaționale care leagă entitățile componente** (Figura 1):

Fluxul 1: În cazul abaterilor mai puțin grave (de tip A), săvârșite de studenții programelor de la studiile universitare de licență sau master, titularii disciplinelor sau Consiliul Facultății pot lua decizia sancționării.

În cazul suspiciunilor de plagiat mediu (de tip B) sau major (de tip C), pentru lucrări de finalizare a studiilor, conducătorii științifici înaintează cazul Consiliului Facultății, care propune o rezoluție, ce urmează a fi trimisă către Consiliul Științific care avizează cazul și îl înaintează către Comisia de Etică, ce va propune o sancțiune care va fi analizată de Senatul Academiei. În cazul unor sancțiuni administrative, decizia Senatului la abaterile de tip C trebuie aprobată de Rectorul Academiei.

Fluxul 2: În cazul abaterilor mai puțin grave (de tip A), săvârșite de cercetătorii din structurile specializate și de autorii din exteriorul Academiei, plagiatul minor este sancționat de Consiliul Științific. În ceea ce-i privește pe studenții doctoranzi, prezenta politică nu acceptă încadrarea de plagiat minor întrucât se consideră că doctoranzii au deja însușite regulile de redactare academică și cunosc legislația referitoare la dreptul de proprietate intelectuală.

În cazul suspiciunilor de plagiat mediu (de tip B) sau major (de tip C) pentru lucrările elaborate în cadrul Școlii Doctorale, Directorul Școlii înaintează cazul Consiliului Științific care propune o rezoluție, ce urmează a fi trimisă către Comisia de Etică ce va propune o sancțiune care va fi analizată de Senatul Academiei. În cazul unor sancțiuni administrative, decizia Senatului la abaterile de tip C trebuie aprobată de Rectorul Academiei. Același flux este valabil și în cazul suspiciunilor de plagiat existente în lucrările cercetătorilor INSI sau colaboratorilor externi ce vor să publice o lucrare sub egida Academiei.

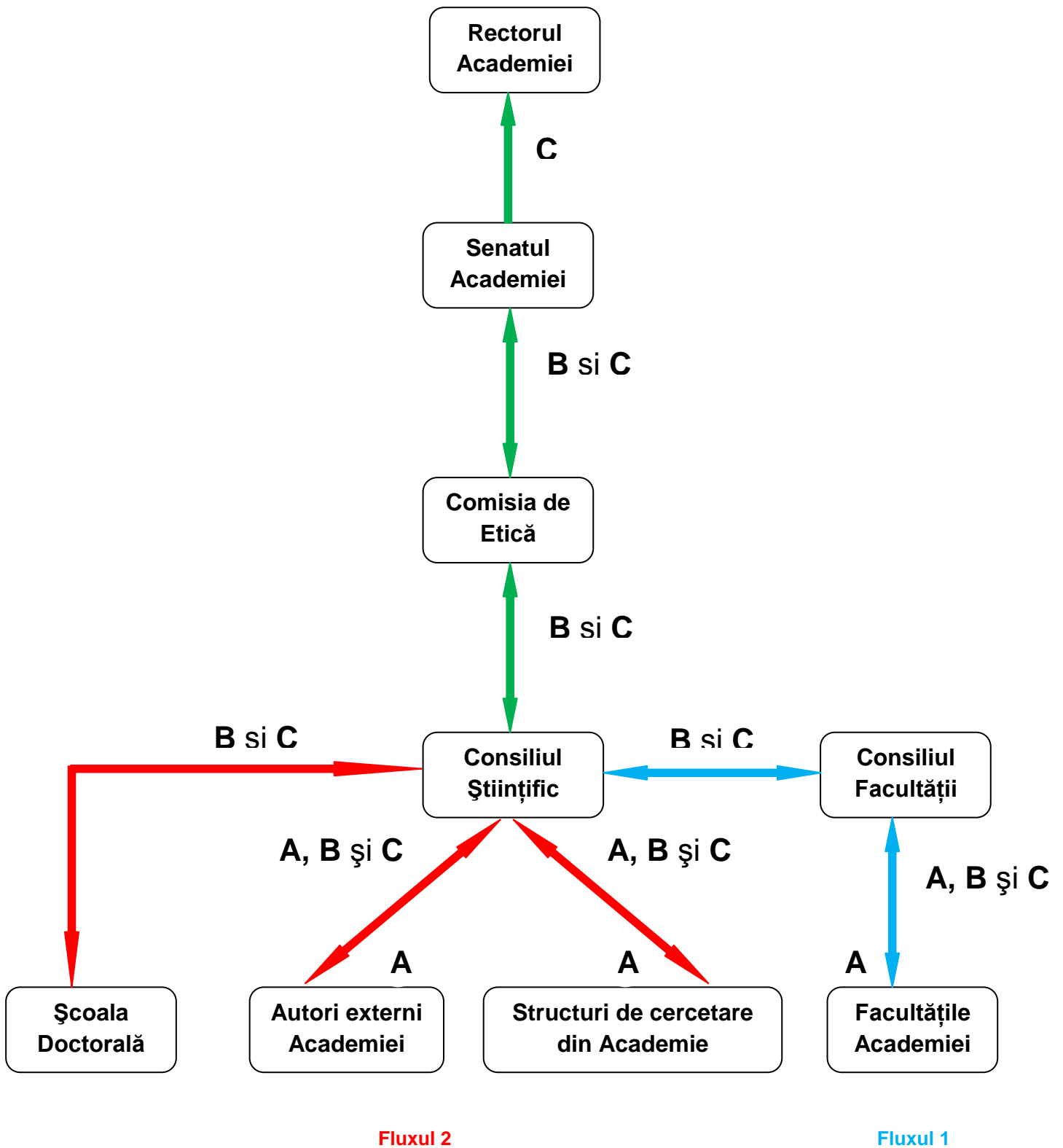

Figura 1. Fluxurile de relaționare ale funcționării procedurii antiplagiat

MĂSURI DE IMPLEMENTARE A POLITICII

În vederea bunei aplicări a Politicii antiplagiat și a prevenirii apariției cazurilor de încălcare a drepturilor de proprietate intelectuală sunt necesare următoarele măsuri:

1. **Publicarea Politicii antiplagiat pe site-ul Academiei.**
2. **Achiziționarea periodică a unor softuri antiplagiat** cu performanțe recunoscute la nivelul mediului academic.
3. **Stabilirea unui Calendar de predare a lucrărilor** de finalizare a studiilor, având în vedere necesitatea verificării antiplagiat.
4. **Obligativitatea cadrelor didactice de a-i anunța pe cursanții Academiei, la începutul programelor de studii, de existența Politicii antiplagiat și de consecințele nerespectării regulilor de deontologie profesională și morală.**

Bibliografie:

Legea 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltare tehnologică și inovare;

Legea nr.1/2011, Legea educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța 28 din 31 august 2011 privind modificarea și completarea Legii 206/2004;

Academia de Studii Economice, 2015, Procedura antiplagiat;

Harvard University, 2012, Statement of Rights and Responsibilities: Students, Staff, Faculty;

Leicester University, 2015, Plagiarism and Collusion. Penalties;

Universitatea din București, 2012, Procedură privind identificarea cazurilor de plagiat;

Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică, 2012, Codul de etică și deontologie profesională;

Coravu Robert, 2012, *Ce este plagiatul și cum poate fi prevenit*, Conferința Națională a Asociației Bibliotecarilor din România, Galați, 29-31 august;

Florescu Marian, 2012, *Plagiatul. Scurte considerații*, Pandectele săptămânale, nr.21;

Green Stuart, 2002, *Plagiarism, Norms and the Limits of Theft Law*, Hastings Law Journal, nr.1;

Rughiniș Cosima, 2010, *Plagiatul*, <http://redactare.sas.unibuc.ro>.

Miroiu Mihaela (coord.), 2005, *Etica în universități. Cum este și cum ar trebui să fie*, Cercetare națională asupra eticii în universitățile din România;